

CONV 72/02

NOTE

---

fra:	António Vitorino
til:	konventets medlemmer
Vedr.:	Mandat til Arbejdsgruppen vedrørende Chartret

Vedlagt fremsendes en note om ovennævnte emne med henblik på at lette drøftelserne i Arbejdsgruppen vedrørende Chartret.

GRUPPE II: "Chartret"

Formand: António Vitorino

Hvis det besluttet at indarbejde chartret om grundlæggende rettigheder i traktaten, hvorledes skal dette så ske, og hvilke følger vil det få? Hvilke følger vil det få, hvis Fællesskabet/Unionen tiltræder den europæiske menneskerettighedskonvention?

Indledning

Formålet med denne note er at give en første oversigt over de substansspørgsmål, som arbejdsgruppen om indarbejdelse af chartret/tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention skal behandle. På grundlag af denne oversigt vil jeg, når tiden er inde, fremsende en tilbundsående analyse af ovennævnte spørgsmål med henblik på at udstikke retningslinjer for gruppens drøftelser.

Gruppens mandat har to aspekter:

- Betingelserne for og følgerne af en eventuel indarbejdelse af chartret i traktaterne
- Følgerne af Fællesskabets/Unionens eventuelle tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention.

Disse aspekter skal i gruppen behandles hver for sig og efter hinanden. Jeg vil gerne indledningsvis pege på, at det drejer sig om to spørgsmål, der er komplementære, og som ikke er alternativer, da indarbejdelse af chartret på ingen måde gør det irrelevant at tiltræde den europæiske menneskerettighedskonvention og omvendt.

Endelig skal der foretages en præcisering, der gælder begge aspekter, med hensyn til arten af drøftelserne i gruppen: I overensstemmelse med det generelle princip om, at arbejdsgrupperne skal undersøge mere målrettede spørgsmål uden at overlape den politiske debat på plenarmødet, bør arbejdsgruppen ikke hellige sig drøftelsen af de store politiske spørgsmål (dvs. spørgsmålene om, *hvorvidt* chartret bør indarbejdes, eller *hvorvidt* man skal tiltræde den europæiske menneskerettighedskonvention). Den bør derimod koncentrere sig om behandlingen af de mere præcise punkter, der er omtalt nedenfor, og gå ud fra, at der rent politisk vil blive svaret positivt på de to spørgsmål.

I. Betingelserne for og følgerne af en eventuel indarbejdelse af chartret i traktaterne

1. Indledende bemærkning: Indholdet af chartret som opnået resultat

I mine øjne må et fornuftigt udgangspunkt være, at *indholdet* af chartret, således som det blev forhandlet af den forrige forsamling, er et fælles opnået resultat, som det er vigtigt at bevare.

Hvis konventet foreslår at ændre traktaternes nuværende struktur eller benævnelse, kan det dog blive nødvendigt med visse rent redaktionelle tilpasninger af chartret og en eventuel drøftelse af opretholdelsen af chartrets artikel 52, stk. 2¹, hvis konventet ønsker at indføre en hierarkisk orden mellem en ny grundtraktat og resten af den nuværende primære ret.

2. Undersøgelse af de mulige teknikker til indarbejdelse og visse spørgsmål i forbindelse hermed

Det vil være en central opgave for arbejdsgruppen at undersøge de forskellige mulige teknikker til indarbejdelse af chartret (integration af chartrets artikler i EU-traktaten eller en ny grundtraktat, protokol knyttet til traktaten, henvisning i en artikel som artikel 6, stk. 2, i den nuværende TEU ...). Denne undersøgelse skal foretages under forskellige synsvinkler, bl.a. den præcise retsvirkning og den politiske synlighed, man ønsker at give chartret. Den skal ligeledes foretages i forbindelse med det generelle spørgsmål om traktaternes fremtidige struktur. Gruppen skal også behandle visse indarbejdelsestekniske spørgsmål, navnlig spørgsmålet om, hvad der skal ske med chartrets præambel, spørgsmålet om, hvorvidt der skal bevares en henvisning - som i den nuværende artikel 6, stk. 2, i TEU - til fælles forfatningsmæssige traditioner og til den europæiske menneskerettighedskonvention, spørgsmålet om forholdet mellem visse artikler i chartret og bestemmelserne i den nuværende EF-traktat, som disse artikler gentager (bl.a. med hensyn til borgernes rettigheder).

3. Spørgsmålet om klageadgang ved Domstolen

Gruppen vil desuden eventuelt skulle behandle to spørgsmål, der, selv om de ikke er en direkte følge af en eventuel indarbejdelse af chartret, alligevel ofte nævnes i forbindelse med spørgsmålet om beskyttelse af grundlæggende rettigheder i EU:

---

¹ Artikel 52, stk. 2, lyder således: "De rettigheder, der anerkendes i dette charter, og som er baseret på fællesskabstraktaterne eller traktaten om Den Europæiske Union, udøves på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastlagt i disse traktater."

- Dels vil gruppen skulle udtale sig om, hvorvidt artikel 230, stk. 4, i EF-traktaten bør ændres for at udvide enkeltpersoners direkte klageadgang ved Domstolen eller måske endog indføre en ny klageadgang med henblik på beskyttelse af grundlæggende rettigheder, eller om det er at foretrække, at det nuværende system bevares og gøres bedre gennem retspraksis.
- Dels vil gruppen skulle notere sig spørgsmålet om en eventuel udvidelse af Domstolens kompetence på RIA-området. Det skal bemærkes, at denne problematik rækker ud over de grundlæggende rettigheder og berører den mere generelle debat, der skal føres i plenum, om den fremtidige udvikling af denne politik. Arbejdsgruppen bør således undgå at foregribe denne debat; den vil dog med fordel kunne yde et begrænset bidrag hertil ved at undersøge den kritik, der går ud på, at de nuværende bestemmelser bør revideres af hensyn til beskyttelsen af menneskerettighederne.

II. Følgerne af Fællesskabets/Unionens eventuelle tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention

For så vidt angår dette aspekt vil drøftelserne i gruppen i vidt omfang afhænge af de spørgsmål, som gruppens medlemmer selv rejser. Jeg vil ikke for mit vedkommende tilskynde gruppen til på ny i detaljer at behandle alle de kendte argumenter *for* og *imod* Fællesskabets/Unionens tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention. Jeg vil snarere koncentrere mig om en teknisk gennemgang af spørgsmålet om, i hvilket omfang tiltrædelse kan forenes med princippet om fællesskabsrettens autonomi. Hvis gruppens medlemmer imidlertid ønsker at behandle andre af de argumenter, der til tider fremføres mod tiltrædelse, er jeg parat til ved gruppens hjælp at søge tilfredsstillende svar på disse punkter.

Gruppen bør endvidere drøfte, hvilken form et eventuelt retsgrundlag for tiltrædelsen af den europæiske menneskerettighedskonvention vil kunne få i traktaterne. Den bør også behandle spørgsmålet om, hvorvidt et sådant retsgrundlag ligeledes eksplicit vil kunne gøre det muligt at tiltræde andre internationale aftaler på menneskerettighedsområdet.

Desuden vil arbejdsgruppen blive informeret om de igangværende drøftelser i Europarådet vedrørende de tekniske konsekvenser for systemet i Strasbourg af Fællesskabets/Unionens eventuelle tiltrædelse. Jeg foreslår dog, at gruppen ikke beskæftiger sig med disse spørgsmål - der vil høre under eventuelle forhandlinger mellem EU og Europarådet - medmindre den betragter nogle af disse spørgsmål som væsentlige for tiltrædelsen.

Hvis gruppens medlemmer ønsker det, vil gruppen endelig kunne behandle fordele og ulemper ved de modeller, der til tider præsenteres som alternativer til tiltrædelse for at sikre sammenhængen mellem EU-retten og den europæiske menneskerettighedskonvention, f.eks. indførelse i Domstolen af en procedure for henvisning til eller høring af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.
